

Un racó per descobrir

EL CAMÍ DELS ALOCS O S'ANTIGA SENDA

Per Esther Ricci i Pep Lluís Frau

Miloca, *Neophron percnopterus*

No resulta fàcil a una illa petita i tan gelosa com la tenim, descobrir un indret sense tenir l'angoixa de provocar un augment de la presència humana i, d'alguna manera, posar en risc la preservació del medi natural verge de què tan orgullosos estem.

Ni toca triar aquells paratges que ja estan descoberts i sobre explorats per qualsevol que hagi visitat l'illa, ni tampoc aquells que per la seva importància ecològica puguin ser exposats a la profanació de qualsevol explorador i posats involuntàriament en risc. Finalment, ens hem inclinat per una localització poc transitada, sense ser del tot desconeguda, amb l'esperança que el lector que decideixi acudir-hi s'hi acosti de puntetes, amb la màxima precaució possible per evitar qualsevol pertorbació de l'hàbitat de nombroses espècies animals i vegetals.

La ruta escollida és la que va des del camí Reial del castell de Santa Àgueda fins a la platja dels Alocs, coneguda pels nostres rebesavis com s'antiga senda i actualment com a camí dels Alocs, sent realment un ramal del camí de Binidelfà, camí d'ús públic d'accés a la costa que alhora es divideix en dos ramals (l'altre condueix a cala Calderer). Aquest camí rep a la descripció registral de la finca per la qual transita la denominació de "servidumbre del camino de caballos", però en cap cas es refereix al que pròpiament es coneix com a camí de cavalls i que fa la volta a l'illa, sinó a un camí d'accés al camí de cavalls des del camí Realet, és a dir, des de Ferreries. Aquest camí, tot i tenir en el seu

origen un caràcter precari, no ho ha estat tant, ja que està documentat el seu trànsit a peu, a cavall i fins i tot amb carruatges.

Recurrent l'antiga senda podem gaudir d'una diversitat d'hàbitats d'elevat interès comunitari que es caracteritzen per la seva singularitat i tenen un important valor ambiental pel que fa a la zona biogeogràfica en què es troben. La Menorca del nord, com és ben sabut, té diferents unitats geològiques i en aquesta ruta que proposem en tenim una bona mostra fàcilment observable, ja que es van alternant zones de roca vermella amb d'altres de roca fosca. Cal advertir que, igual que molts d'altres indrets a Menorca, aquest camí presenta un important valor geològic que resulta imprescindible conservar, ja que la destrucció d'aquest tipus de patrimoni és gairebé sempre irreversible.

El camí

A 23 km de Ciutadella i 10 de Ferreries. Camí dels Alocs, entre els km 31 i 32 de la ctra. general (Me-1) hi ha un desviament al nord, amb carril de desacceleració que indica la direcció als Alocs: ja advertim que són 7 km d'asfalt i 2,5 de pista en molt mal estat, impracticable amb cotxe.

Una vegada som a la carretera indicada, ens endinsem per la zona de tramuntana del terme de Ferreries, en un recorregut perpendicular a la costa que és una de les parts de Menorca amb un major interès paisatgístic. La seva orografia accidentada, els turons suaus, els conreus... Tot plegat ens dona una idea de la

Busqueret capnegre, *Curruca melanocephala*.

Coa-roja de barraca, *Phoenicurus ochruros*

conservació dels seus valors naturals i, a mesura que ens acostem a la costa, també podem veure com el paisatge es va transformant per la influència de la proximitat al mar. La vegetació està formada principalment per marines de brucs i alzinars, però també abunden el pi blanc i el càrritx i, pel que fa al relleu, podem observar dues serralades de pujols, com la de Santa Àgueda o la des Milocar de Binidelfà.

La ruta que inicialment podem realitzar amb cotxe, finalitza a una barrera d'ullastre tancada que dona pas al camí de terra que inicia el darrer tram de la travessa que ens durà als Alocs. Recomanem deixar el cotxe en aquest punt, ja que el trànsit per a la majoria de vehicles és impracticable.

L'aventura comença a peu des d'aquest punt on el negre asfalt es converteix en terra vermellosa amb esquitxos de pedra i solcs formats per l'erosió de la pluja. Ben aviat podrem contemplar un alterós lloc emblancat que domina un petit turó, i sota la seva imatge continuarem el camí, que baixa en forma de torrent amb una amplària més que significativa. Apte per a botes d'excursió de totes les mides, permet a les famílies fer aquesta ruta sense ensurts i envoltats d'una natura singular i d'uns valors botànics sorprenents, ja que al llarg del torrent podem veure bosquets de tamarells, joncs, socarrells grossos, alocs i diverses plantes hidròfiles.

Si parem esment i guardem silenci, podem gaudir del cant i fins i tot observar el pas pressurós dels petits busquerets capnegre *Curruca melanocephala*, de capell *Sylvia atricapilla* i darrerament també el busqueret roig *Curruca undata*, així com pinsans *Fringilla coelebs*, coa-rotes de barraca *Phoenicurus ochruros* i un sense fi d'espècies de petites aus que sovintegen la zona. Cel amunt, no ens resultarà gaire difícil tampoc observar milans reials *Milvus milvus*; soters *Hieraaetus pennatus*; milloques *Neophron percnopterus*; xòrics *Falco tinnunculus*; corbs *Corvus corax* o falcons *Falco peregrinus*, entre d'altres. Tot plegat, un veritable concert de colors, sons i formes que faran gaudir a petits i grans de la travessia.

Ja gairebé al final del recorregut, el renou del vent que sovint ens acompanya des de l'inici de l'excursió s'esvaeix i dona pas a un renou més profund i compassat que la mar s'encarrega d'anunciar-nos. El renou s'intensifica en travessar un polit pont que ens trans-

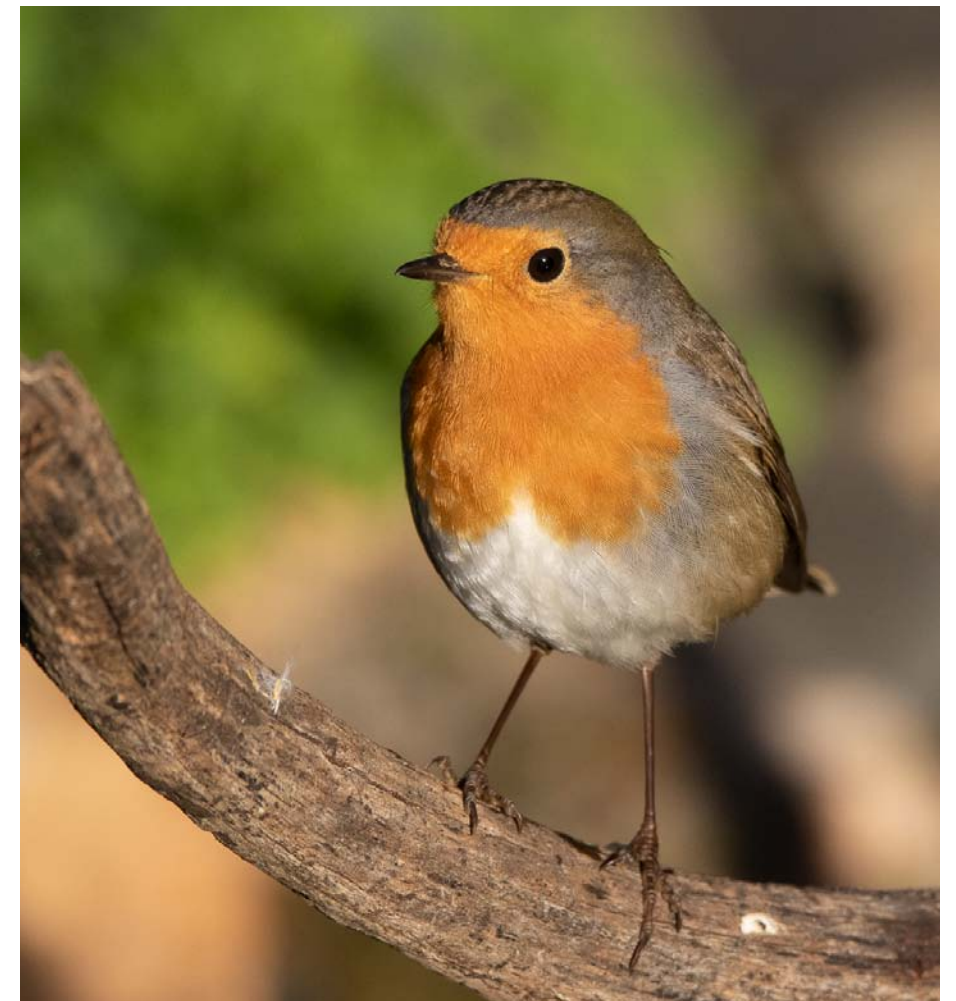
porta a contemplar des de la llunyania l'escuma blanca de la mar.

Finalment, arribem als Alocs, una cala semicircular de còdols negres i grisos, entapissada de fustes i observada de reüll per un búnquer silenciós situat arran de mar. Qualsevol de les seves fustes ens permet seure'ns i entreveure la magnificència de l'aigua i els seus capritxosos moviments.

Aferrats a la costa, molts arbres i matolls semblen inclinar-se cap al sud, però no per la força del vent com es pot pensar, sinó per efecte del "salpruig", les partícules de sal que porten en suspensió els vents marins i cremen les fulles.

Si aixequem la vista ens podem deixar captivar a ponent pels penyals alterosos de la muntanya Mala, despuntant per damunt de la resta l'Anticrist i, a llevant, pels negres penyals d'esquits.

Amb bany o sense, segons el temps ho permeti, però sens dubte amb els sentits ben plens, podrem iniciar el retorn en suau desnivell ascendent representant el camí ja conegut que ben segur conservarem en la nostra memòria com una experiència enriquidora. •

Rupit, *Erithacus rubecula*.